

Tabela pripomb k predlogu:

Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje

Ime/naziv predlagatelja:	Naslov:	Datum:
Gorazd Štumberger/ UM FERI	Koroška cesta 46, 2000 Maribor	15.5.2018

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno)	Komentar AE na člene
43	(5) zagotavljati raven kakovosti napetosti, kot jo opredeljuje standard SIST EN 50160, SIST EN 50160 je lahko osnova, v primeru resnejših težav pa je treba uporabiti druga orodja za analizo razmer v omrežju.	Vedno večkrat se izkaže, da je kakovost napetosti v skladu s SIST EN 50160, pa kljub temu nastopajo težave v omrežju, ki vodijo do odpovedi narav, zaradi karakteristik napetosti, ki jih SIST EN 50160 ne zazna, oziroma jih z povprečenjem izloči!	NE	SIST EN 50160 je veljaven standard, ki opredeljuje značilnost napajalne napetosti v distribucijskih omrežjih in predstavlja osnovni cilj s stališča reguliranja s kakovostjo oskrbe na področju kakovosti napetosti. Določilo je skladno tudi s Splošnimi pogoji za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja.

				Analiza razmer z drugimi orodji je lahko predmet individualnih pogodb o nadstandardni kakovosti oskrbe z električno energijo.
59	<p>(4) Če rezultati meritev ne pokažejo odstopanj odklonov napajalne napetosti s standardom SIST EN 50160, distribucijski operater pisno zahtevo z dopisom zavrne, pri tem pa stroške izvedenih meritev krije uporabnik, ki je vložil pisno zahtevo.</p> <p>To je lahko le groba osnova. V primeru resnih težav je potrebna malo bolj konkretna analiza, kot je SIST EN 50160, ki vse kratkotrajne motnje, ki povzročajo resne težave, povpreči in jih s tem sfiltrira.</p>	Torej, če je napetost v skladu s SIST EN 50160, uporabniku pa je že nekajkrat uničilo aparate zaradi motenj v napetosti, ki jih sist 50160 ne zazna, mora uporabnik poleg lastne škode plačati še meritve. Obstaja množica primerov iz omrežja, ki kažejo karsno sliko po SIST EN 50160, uporabniki pa imajo konkretne probleme, ko jim naprave delujejo neustrezno ali celo odpovedujejo.	Delno	<p>Četrty odstavek 59. člena se dopolni:</p> <p>(4) Če rezultati meritev ne pokažejo odstopanj odklonov napajalne napetosti s standardom SIST EN 50160, distribucijski operater pisno zahtevo z dopisom zavrne. Stroške izvedenih meritev krije uporabnik v primeru skladnosti vseh parametrov kakovosti napetosti s standardom SIST EN 50160.</p>
23 in 75	Zakaj in na osnovi česa se upoštevajo ravno podatki madžarske energetske borze?	Ali ne bi bilo smiselno uporabiti povprečja podatkov več energetskih borz v bližnji okolici? Po kakšnih merljivih kriterijih je bila izbrana ravno madžarska borza?	NE	Energetska borza v Sloveniji (BSP Southpool) še ne ponuja (ali je njena likvidnost nizka) trgovanja s terminskimi produkti, kot jo imajo nekatere borze v regiji. Predlog odločitve o upoštevanju madžarske borze temelji na stopnji njene likvidnosti, visoke stopnje trgovanja udeležencev za oskrbo odjemalcev v Sloveniji, visoki stopnji razpoložljivosti čezmejnih povezav do Madžarske ter s tem

				povezanim cenovno nizkim in predvidljivim stroškom dostopa do prenosnega omrežja (nižje cene dražb na mejah do slovenskega trga).
103	(3) Agencija določa metodologijo za obračunavanje omrežnine s cilji: zagotoviti preglednost tarifnih postavk; uporabe netransakcijske metode določanja tarifnih postavk, po kateri so tarifne postavke za omrežnino na celotnem območju Republike Slovenije enotne, in spodbujati uporabnike k optimalni uporabi omrežij.	Druga in tretja alineja tretjega (3) odstavka 103 člena sta lahko protislovni. Enake omrežnine na delih omrežja preobremenjenih z lokalno proizvodnjo ne pomagajo ravno k optimalni uporabi preobremenjenega dela omrežja!	NE	Ob določanju tarifnih postavk so v aktu opredeljeni tudi ukrepi za zagotavljanje kakovosti oskrbe. Prav tako pa se v aktu obravnava pilotno dinamično tarifiranje, ki bo podalo odgovore o lokalnem pristopu k razbremenjevanjem omrežja.
103	(4) Metodologija za obračunavanje omrežnine v povezavi z metodologiji določitev omrežnine zagotavlja porazdelitev upravičenih stroškov, ki se pokrivajo iz omrežnine, na posamezne odjemne skupine v odvisnosti od stroškov, ki jih posamezna skupina povzroča v omrežju.	Ta odstavek je problematičen. Ustrezna količina lokalno umeščenih enot razpršene proizvodnje lahko zmanjšuje stroške, prevelika količina pa jih povečuje. To vidi pri fotonapetosnih elektrarnah, še posebej tistih, ki so namenjene neto samooskrbi z energijo in so bistveno predimenzionirane.	NE	Metodologija za obračunavanje omrežnine upošteva zakonsko normo, ki nalaga obračunavanje omrežnine za prenosni in distribucijski sistem končnim odjemalcem ter obračunavanje omrežnine za priključno moč vsem uporabnikom sistema. Agencija vpliv odjemnih mest, kjer je samooskrba, še ocenjuje.
103	(5) Določitev posebnih tarifnih postavk za pilotne projekte predstavlja časovno omejen sistem	17	NE	Predlagatelj ni podal stališča in ne predloga rešitev.

	obračunavanja omrežnine za distribucijski sistem in ima namen oblikovanja spodbud za učinkovitejšo rabo sistema in razvoj energetskega trga.			
104	Omrežnina je tu upoštevana zgolj kot vira financiranja in ne kot orodje za doseganje ustreznega obnašanja uporabnikov omrežja. Na tak način ne bo mogoče dobiti aktivnih uporabnikov omrežja.	Z ustreznim spreminjanjem omrežnine se lahko vpliva tudi na fleksibilnost proizvodnje in porabe, kar pa se tu ne uporablja.	NE	Pripomba je načelna in ne podaja predloga rešitev.
107	Samo VT in MT pri omrežnini sta preživeli in bi ju bilo v bodoče smiselno razširiti in omogočiti večjo fleksibilnost glede na potrebe elektroenergetskega sistema in omrežja.	S spremenljivimi tarifami za omrežnino bi lahko vplivali na proizvodnjo in porabo v skladu s trenutnimi potrebami v elektroenergetskem sistemu in omrežju.	NE	Dnevno tarifiranje predstavlja "časovni signal" za porabo električne energije pri končnih odjemalcih. Obdobja VT in MT so povezana s povprečno porabo po urah v celotnem letu in izražajo razmerja porabe. Poraba v obdobju VT je tako v skupnem dnevnem diagramu večja v obdobjih delovnih dni in to v "svetlih" urah dneva, ko je večina industrije in komercialne aktivne. Za gospodinjske odjemalce, ki bodo v naslednjih letih postopoma prešli na pametne meritve porabe, pa bo možno takrat ugotoviti vpliv njihove porabe na obremenitev v omrežjih. V prihodnjem obdobju, ko bo na voljo večji

				nabor podatkov o porabi (po implementaciji pametnih števecov), agencija predvideva podrobno analizo diagrama porabe po posameznih odjemnih skupinah. Agencija v naslednjih letih pričakuje, da bo možno podrobneje analizirati dinamiko porabe pri odjemalcih in opredeliti morebitno spremembo ur VT in MT.
107	(6) Ure KOO sistemski operater določi v času višjih dnevnih tarifnih postavk ob delavnikih, od ponedeljka do petka, in trajajo tri ure na dan.	Tak pristop je pavšalen in na podlagi preteklih podatkov predvidevajo dogajanje v bodoče. Pri tem se lahko izkaže, da je čas KKO lahko predolg ali prekratek.	NE	Čas, ki izhaja iz historičnega profila porabe, se je statično izkazal za učinkovitega. Hkrati pa predstavlja predvidljivo okolje za industrijske odjemalce, ki opredeljene čase upoštevajo pri načrtovanju odjema. Hkratna korist je razbremenjevanje omrežja in posledično zamik investicij v prihodnost. Ure KOO določa sistemski operater na podlagi obremenitev v omrežju za preteklo obdobje, saj ne premore napovedi odjema od odjemalcev. Statistični profil porabe, ki se uporabi za določitev KOO, se je izkazal za primernega.
111	Če je odjemalec ali proizvajalec priključen na omrežje, bi moral plačati prispevek, ki je odvisen od največje moči, ki jo sprejema ali oddaja.	To je v bistvu prispevek, za dimenzioniranje omrežja in priključka. Spodbude za soproizvodnjo z visokim izkoristkom bi morale biti izvedene drugače in ne	NE	Člen omogoča, da se stroški uporabe omrežja obračunajo v obdobju, ko proizvodna naprava na OVE ne oddaja električne energije v omrežje, temveč jo za namene

		preko olajšav za največjo moč.		vzdrževanja napajanja odjema. V tem primeru je moč in energija nekaj kWh. Glede na pripombo, kjer menite, da bi morali proizvajalci tudi plačevati omrežnino za največjo moč, ki jo sprejemajo ali oddajo, pa je treba upoštevati EZ-1, ki nalaga obveznost obračunavanja omrežnine posameznim uporabnikom sistema. Proizvajalci v času proizvodnje niso zavezani za plačevanje omrežnine.
133	Zakaj se ne predvidi uporabe kritična konična tarife tudi po koncu demonstracijskega projekta, če so rezultati projekta ocenjeni pozitivno in prinašajo koristi?	Če se izkaže, da je s sodelovanjem odjemalcev mogoče doseči večje koristi, kot so stroški za njihova nadomestila za sodelovanje v aktivacijah kritične konične tarife, na vidim vzroka, zakaj bi model, ki prinaša koristi in je že utečen, odjemalci pa so pripravljeni sodelovati v njem, po koncu projekta ukinili. Ukinitve je smiselna, če se sodelovanje odjemalcev ne pokaže pozitivnih ekonomskih rezultatov.	DA	V PRILOGO 3 smo dodali eksplicitno določilo, ki ureja podaljšanje projektov.
134	(3) Prilagajanje odjema se izvaja izključno s samodejnim krmiljenjem	(3) Pri krmiljenju preko EMS pri odjemalcu lahko EMS omogoči zaključek cikla	DA	Dopolnili smo besedilo, da je bolj jasno, da samodejno krmiljenje vključuje tudi krmiljenje prek hEMS.

	<p>bremen s strani systemskega operaterja oziroma agregatorja, ...</p> <p>Zakaj ni mogoče krmiljenje tudi preko sistema za upravljanje z energijo pri odjemlacu?</p>	<p>delovanja naprave, kot je na primer toplotna črpalka, saj bi direktno izklapljanje take naprave lahko slednjo poškodovalo ali skrajšalo življenjsko dobo.</p>		
134	<p>(5) Sistemski operater določi referenčni obremenilni diagram aktivnega odjemalca na podlagi ene izmed naslednjih metod:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za čas aktivacije konstantna obremenitev enaka zadnji izmerjeni 15-minutni vrednosti delovne energije pred aktivacijo ali - statistično določen diagram na podlagi zgodovinskih merilnih podatkov odjemalca v obdobju, ko le-ta ni bil vključen v programe prilagajanja odjema ob upoštevanju okoljskih parametrov ali - povprečni obremenilni diagram na podlagi realizacije statistično 	<p>Za vrednotenje odziva odjemalca je smiselna sam metoda iz prve alineje. Pri ostalih metodah se dejanska pripravljenost odjemalca pri aktivaciji kritične konične tarife (KKT) ne da ustrezno ovrednotiti, ker odjemalec ne ve s čim se bo primerjal njegov odziv. Odjemalce lahko zmanjša le porabo energije glede na trenutno stanje, gotovo pa ne bo spremljal statističnih podatkov svojega odjema iz preteklosti. Uporaba ostalih metod je za odjemalca irelevantna in lahko privede do njegovega zmanjšanja interesa za odziv pri aktivaciji KKT, ker ne bo direktno videl,</p>	Delno	<p>2. in 3. opcija se uporabljata v obstoječih pilotnih projektih KKT, ki so ocenjeni kot uspešni.</p> <p>Vsak izmed navedenih diagramov ima svoje prednosti in pomanjkljivosti – npr. 1. opcija je primernejša za krajše aktivacije (manj kot ena ura), ostali dve pa za daljše (ura in več).</p> <p>Odjemalcu bo referenčni obremenilni diagram vedno dostopen, prav tako realizirane količine na ravni obračunskega intervala.</p> <p>Sicer pa smo dopustili še četrto opcijo določitve reference:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druga metodologija določitve, ki mora biti podrobno predstavljena v prijavi projekta in jo je dovoljeno recenzirati s strani

	<p>pomembne kontrolne skupine primerljivih odjemalcev na ožjem geografskem področju v času aktivacije.</p> <p>Za odjemalca je sprejemljiva le prva alineja, ki jo lahko direktno nadzoruje. Ostale alineje lahko uporablja sistemski operater za svoje analize na pa tudi za vrednotenje odziva odjemalca.</p>	kako se je njegov odziv ovrednotil.		neodvisne tretje osebe.
134	(7) Smiselno je, da je nadomestilo odjemalca proporcionalno koristim, ki jih je pomagal ustvariti v omrežju.	Nadomestilo za odjemalca naj bo odvisno le od njegove odzivnosti in koristi, ki so bile na ta način dosežene v omrežju.	Delno	Predlagana rešitev je načeloma optimalna, je pa res, da je težko ovrednotiti koristi na raven odjemalca (v portfelju agregatorja). Spodbuda tukaj (20 EUR) je sicer namenjena privabljanju odjemalcev k sodelovanju. Kompenzacija med operaterjem in agregatorjem je možna na podlagi upravičenja RI. Določilo bo spremenjeno tako, da bo vrednotenje določil sistemski operater in jo agenciji predstavil v vlogi za prijavo projekta. Agencija bo v procesu kvalifikacije projekta presojala primernost metode.